

Tolna

vármegye

TAMÁSI

járás

FELSŐIREG

(kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

FELSŐIREG

nagy (kís) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos névén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

A község keletkezése stb. semmiféle adatok sem állnak rendelkezésre. A község említésével a mai helyén fekvő és mindig nagyra értékelt kis falu is mindig Tamási vármegyéhez tartozott.

Stamháziút 1871. évi elv

Stamházi

mezőváros

nagy község

Mióta a nagy kőművesek ma, mindig nagy kőművesek helyén áll.

Stamházi.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mely terjedelmük (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

Felvízi község határa síkság, dombos, részben sík terület; magaslataiból mincesebb; vízi arányos, nem kell csapadékot is. Szomszédos községek: Kungád 7 km. Naggszelely 4 klm. Támasz 12 klm.

5800 kat. hold (birtokivék adatai alapján).
4972 k. hold szántó, 297 k. hold rét (kaszáló),
82 k. hold szőlő (beültetett), 89 k. hold legelő,
137 k. hold erdő, 2 k. hold nádas,
221 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

Muhjanscha.

Vince.

Vince.

2941 lélek.
1712 r. kath., 2 g. kath., 947 ref.,
65 ág. h. ev., 165 izr., 50 egyéb
2941 magyar, — német, — tót,
— rutén, — oláh, — horvát,
— egyéb.

Zelküntelek

Muhjanscha

Földművelés

Felvízi községben 58 ház 1131 lakos
Muhjanscha 3 " 12 " uau
2 kempalom, 2 jökala, 2 paplak, 1 jegyzői lak.,
1 házasodási lak., 1 községi lak., 1 községi lak.,
1 községi lak., 3 padlak. Helyi önkormányzat
is. Szangya épület.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekü viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. *Elöljárók.*
(Nem névszerint töltendő ki.)
Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.
(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Biró. Törvény- (másod-) bíró. 8 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám
2 jegyző, segédjegyző, 1 orvos
1 állatorvos, irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

3 kisbíró (küldönc), 2 bába,
..... éjjeli őr és gazdasági alkalmazott.

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Székhelyen km.
14 virilista, 14 választott tag, 5 pótag

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

FELSŐIREG

A község 1 választókerületet alkot.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

Nincs

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható utvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanagy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Székhelyen 64.2 km.
Túrmezői 11.9 km.
Túrmezői 11.9 km.
Felcső km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség ~~és folyamőrség~~ székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előljárárság cselédügyi biráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

Székhelyen km.
Van, 3 tag. Nincs.

Van. Nincs.

Nincs

6. A községi tűzoltóság szervezete:

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van. Nincs.

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: km.
Hány magánorvos lakik a községben:
Községi bábák száma: 2
Körbába lakóhelye és annak távolsága: km.
Okleveles magánbábák száma:
Legközelebbi gyógyszerár hol van és milyen távol? km.
Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Szekszárd 64.2 km.
Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) — Van 1 szegényház — Nincs.
9. A gondozott szegények száma:
intézeti ápolásban, 9 magán ápolásban.
Elhagyott gyermekek száma? gyermek.
10. Milyen a község ivóvíze?
Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
Van-e csatornázása?
11. Korcsmák és vendéglők száma?
7 korcsma, 1 vendéglő, — kávéház.
Van-e szálloda, fogadó és hány?
Van-e községben közfürdő?
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?
Nincs
Nincs
Nincs

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: km.
Kir. járásbírószék székhelye és távolsága? Szekszárd 64.2 km.
Törvénybírói 11.9

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: km.
Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: km.
Kir. pénzügyőri szakasz, vámtörvényszék, vámtörvényszéki kirendeltség, székhelye és távolsága: km.
Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Péc 108.9 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2 felekezeti jellegű 1-6 plumi családlyal; 4 haueremmel és 4 hauerővel; 2-2 v. hall. 2-2 prof.

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

✓

3. Óvodák jellege, száma és tanereje: Nyári menedékház van-e?

allorudó gyermekmenhely van; 4 hauerővel.

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

Luceuli egyesület és Klub.

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Szekszárd 04.2

km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Anyja egyház:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

van Rom. hall. és Prof. - Az evang. el. üdösi Nagyorudly 4.5 km. izraeliták anyja egyháza 12 km. az unitáriusoké Felföldi 07 km. a rom. hall. egyház a Pécsei püspökséghez. a ref. egyház a Dunánálküli egyház kerületéhez tartozik.

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

Pincócsely 27.7 km.

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

Kezmen joga nincs. - A felekezeti haitói magudij járulások fizetése a község magarállatba, amely 1848 aranykerona teherrel jár.

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

A. v. hall. is felkís. kétszó pártúr; a ref. felkís. is haitói járulékokra vanak, valamint az egyházi hitközségi adókat is felkís. kétszó pártúr is az izraelitáknál is az egyházi adó.

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

Nincs Rom. hall. egyház haitói nincs, az egyház község ügyeit az iskolaszék intézi.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

Vau de nem nyitva van; Casinó is olvackörös haitói nincs

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédelmi emléke vagy elesett hősök emléke?

keleten haitói emlékszobor

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Műkedvelő előadások időszakra haitói haitói.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Gazdakör, Casinó, Polgári Olvackör, Sportklub, Sparak Klub, Luceuli egyesület.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országut, megyei ut, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

A közlekedés hamái - Sarányi körvénnyel közlekedési
mivel közlekedik. - melynek az az közlekedés -
Az országutak közi közlekedés.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Vasuti állomás nincs, három vasuti állomás áll
közlekedésre 9-12 km. távolságra; marhara-
kódó állomás Hamái közlekedés, 12 km. tá-
volságra.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Nincs

Van-e posta, távirtda, távbeszélő állomása?

Posta, távirtda is közlekedő állomás helyen

3. Melyik községi közlekedési utvonathoz járul hozzá a község?

A Hamái - Sarányi körvénnyel közlekedés.

Községi (közvilág) utak hossza?

Közlekedés 15.2 km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. - Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100-1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Igen; - nincs

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Igen; 54 hold

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Nincs

Van-e legelő-rendtartás?

Igen

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Igen; igen

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Erdőgazdálkodás 64.2 km.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

Nincs

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Nincs 1052 m² öf

Be van-e ültetve?

Igen

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy fölyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma, uralkodó tenyésztési irány: Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

3 maximum

Székelyváros 78

km.

577 ló, 740 szarvasmarha,

1574 sertés, 801 juh

} haak hideg is felőr,
szarvasmarhákhoz
benyarási is simaállat;
székelyeknél maugra-
kivca, juhállatokhoz.

Székely

km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzüzetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepék és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közüvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Székely város

A községben van 4 országos vásár is heti vásár, a vásártartás a községi, melyek közül 1925-ben váltották magukra a városi hivatal.

Székelyváros

11 kereskedő és orvosi, meggyes vállalatokkal.

Községi Hitelintézmények; alaphőke 142.000 drb. jegy-
kelti üzletrés 7.100.000 kor.

Községi Hitelintézmények is községi. Jegy- és hitelesítő szövetkezetek.

Székelyváros 7, vész 4, fagymár 2, kálcs 5, csipész 6, csimadár 5,
jéggyár 1, kőbánya 5, kőműves 7, kőműves 1, kőműves 1, kőműves 1,
kőműves 1, kőműves 2, kőműves 1, kőműves 1, kőműves 1, kőműves 1,
2, oxaló 5, női oxaló 9.

Székelyváros 108.9

km.

Székelyváros 104.2

km.

Nincs

Nincs

Közüvilágítás, jéggyár, szarvasmarha.

